

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENNÓ.
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3-48. SZÁM.

Bethlen miniszterelnök a Házban kijelentette, hogy a kormány indiszkréciónélkül nem ismertetheti részletesen a Paleologue-jegyzék ügyét

A képviselőház első formális ülése — Januárra készül el az új költségvetés — A miniszterek több nagyfontosságú törvényjavaslatot terjesztettek elő

A kormány nagyszabású őszi munkaprogramja

Budapest, okt. 18. A nyári szünet után ma délelőtt ült össze először a képviselőház. A mai ülésen Puky Endre elnök elparentálta Csernoch János hercegprímást. Beszédét a képviselők állva hallgatták végig. Az elnök indítványára Csernoch János érdemeit jegyzőkönyvben örökítették meg.

Bethlen István gróf miniszterelnök betervezte ezután a március 15-ének nemzeti ünneppé nyilvánításáról szóló törvényjavaslatot, továbbá az 1925-26. és az 1926-27. költségvetési évek első félévével kapcsolatos, valamint az 1903. és 1907. évi költségvetésekkel kapcsolatos legfőbb állami számvevőszéki jelentéseket.

Vass József népjóléti és munkügyi, Szcitovszky Béla belügy, Walkó Lajos külügy, Hermann Miksa kereskedelemügyi, Pesthy Pál igazságügyi, Máyer János földmívelésügyi miniszterek törvényjavaslatainak betervezése után az elnök napirendi indítványa szerint úgy döntöttek, hogy a legközelebbi ülést

október 25-én kedden tartják és annak napirendjén mentelmi ügyek tárgyalása szerepel.

Bethlen István gróf miniszterelnök tájékoztatta a Házat a kormány őszi munkaprogramjáról. A kormány később betervezte a büntetőnovellát, továbbá az elértéktelenedett állami kötvénytulajdonosok ki vételes állami támogatásban való részesítéséről szóló javaslatot. Az ingatlanjogi törvényjavaslatok is az őszi munkaprogramhoz tartoznak, továbbá az agkori biztosításról, a hegyi közsegekről, az állategészségügyről szóló javaslat letárgyalása is.

Januárban terjeszti be a kormány az új költségvetést.

Propper Sándor a napirendhez szól és kijelenti, hogy most aktuális politikai kérdések várnak megoldásra és ezek: a választójog revíziója, a nyílt szavazási törvény, sajtószabadság és az esküdtbírság visszaállítása, valamint az általános politikai amnesztia. Tájékoztatni kell a miniszterelnöknek a közvéleményt az 1920. évi magyar-francia tárgyalásokról is. Javasolja, hogy a Ház holnap tartson ülést.

Bethlen István gróf miniszterelnök újból felszólalva kijelenti, hogy a Háznak okvetlen szüksége van az ötnapos szünetre. A sajtószabadság nem úgy értelmezendő, mint a büntetlenség biztosítása azokkal a bűncselekményekkel szemben, amelyeket sajtó útján el

fognak követni. Épen az esküdtbírságok egyik itélete miatt majdnem forradalom tört ki Ausztriában és az itélettel épen a szociáldemokraták nem voltak megelégedve. Az országban nem érdeke, hogy állandóan a választójog kérdésével foglalkozzon. Az általános politikai amnesztia nem aktuális követelés.

A miniszterelnök ezután a Paleologue-jegyzékre tért ki és a következőket mondotta:

Bármennyire is kívánatos volna magyar nemzeti szempontból, hogy a jegyzék és a tárgyalások nyagát közlétegyük, ismétlem, magyar szempontból örvendetes volna, mégis azt kell mondanom, hogy

ezt a kormány nem teheti meg.

Azok a tárgyalások ugyanis bizalmasak voltak és a másik fél felhatalmazása nélkül egyoldaluan nincs jogunk a tárgyalások anyagát ismertetni.

Ezeknek a tárgyalásoknak ma, bármennyire is örvendetes az anyaguk magyar szempontból, csak történelmi értékük van. Semmi politikai haszon nem származna abból, sem a jelenlegi kormánnyal konzekvenciákat levonni nem lehetne, ha ezt az ügyet ismertetnék, mert nem ez a kormány volt akkor, amikor a tárgyalások voltak, sőt igen sok ur az akkor tárgyaló magyar felek közül ma nem is tagja a Háznak és nem is lehetne abban a helyzetben, hogy nyilatkozatot tessen vagy védekezzen. Ismétlem, hogy csak történelmi értékük lehet ezeknek az aktáknak és nem lehet olyan ok, hogy egyoldalúan indiszkréciót követhetne el a mostani kormány. A külügyi bizottság kérdést intézett a kormányhoz és ő a multhatatlanul szükséges felvilágosításokat meg fogja adni.

Szabó Sándor elismeréssel szól a miniszterelnök részéről előterjesztett kormányprogramról és az elnök napirendi javaslatát elfogadja.

Rassay Károly a Paleologue-jegyzékkel kapcsolatban nem fogadja el a miniszterelnök azon állítását, hogy ennek a kérdésnek ma már nincs gyakorlati jelentősége.

Bethlen István gróf miniszterelnök újból kijelenti, nem volna helyes, ha a magyar kormány mai helyzetében részletesen foglalkozna a Paleologue-üggyel és olyan részleteket hozna napvilágra, amelyek nem célszerűek.

Patacsi Dénes felszólalása után a Ház az elnök napirendi javaslatát fogadta e és ezzel a Ház mai ülése véget ért.

Nagyfontosságú törvényjavaslatok a Ház előtt

Budapest, okt. 18. Pesthy Pál igazságügyminiszter a képviselőház mai ülésén betervezte a magánjogi pénztártartozások valorizációjáról szóló törvényjavaslatot. A követelések biztosítására szolgáló jelzálogbankkal foglalkozó paragrafusa a javaslatnak kimondja, hogy az átértékelés a jelzálogjogra nem terjed ki. A javaslatnak az eljárási rendelkezésekre vonatkozó fejezete kimondja, hogy az átértékelésre irányuló kérelmet az eljárás bármely szakában elő lehet terjeszteni. A javaslat gondoskodik arról is, hogy a felülvizsgálati bíróság az átértékelés kérdésében lehetőleg maga rendelkezessen és ne legyen kénytelen az ügyet felebbezési bírósághoz vinni. Ilyenformán

valorizációs perek elintézése jelentékenyen megrövidül.

A javaslat utolsó fejezete a valorizáció tekintetében a nemzetközi viszonyosságról rendelkezik. A ma-

gyar vállalatok által kibocsátott és a magyar pénznemen alapuló vagy külföldi valutáról szóló kötvények esetére azt mondja ki, hogy ezeket magyar koronában meghatározottaknak kell tekinteni.

Vass József népjóléti miniszter az ifju egyének számára szesz italok kiszolgáltatásának korlátozásáról és a közönség szórakoztatására szolgáló nyilvános helyiségeknek és helyeknek ifju emberek által való látogatásáról szóló törvényjavaslatot terjesztett be, amely szerint

a 18. életévüket még be nem töltött ifjak nyilvános helyiségekben, kávéházakban, táncelyiségekben szeszitalt nem fogyaszthatnak

még abban az esetben sem, ha felnőtt kíséretben vannak. Ha kétséges, hogy az ifju egyén betöltötte-e 18. életkorát, csak akkor szabad számára szeszitalt kiszolgáltatni, ha igazolja, hogy betöltötte 18. életévét. A törvényjavaslat a továbbiakban a büntető rendelkezéseket közli, amelyek közül az italmérséki engedély végleges megvonását emeli ki és azt az italmérsőt, aki 5 éven belül harmadikban visszaesik, tiltott kiszolgálás vétségében ítélik el.

Vass József népjóléti miniszter benyújtotta továbbá a genfi munkügyi egyetemes értekezlet által tervezet alakjában elfogadott nemzetközi egyezmények becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot is.

„A magyaroknak nincs Dantéjük, nincs Homerosuk, de adott az Isten egy Prohászkat nekik“

Klebsberg Kunó Csernoch Jánosról, dr Schütz Antal Prohászka Ottokárról emlékezett meg a Katholikus Nagygyűlés harmadik napján

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az országos katolikus nagygyűlés harmadik napján a szerviták templomában Te Deum szentmisét pontifikált dr Szmezsányi Lajos v. b. t. t. egri megyésérek, délben pedig az egész ország katolikus társadalmának nagy és imponáns részvétélét kísérve a Vigadó nagytermében

gyászünnepély volt

dr Csernoch János biboros-hercegprímás és dr Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök emlékére. — Az ünnepélyen megjelentek a magyar egyházi, társadalmi és politikai élet kiválóságai épügy, mint a katolicizmus egyszerű katonái. Tizenegy óra után néhány perccel Kereszthy Jenő orgonművész ujjai alatt a Vigadó hatalmas orgonáján felhangzott Bossi In Memoriam-ja, majd az előadói emelvényről

gróf Klebsberg Kunó

kultuszminiszter emlékezett meg Csernoch Jánosról. — A forradalmak idejében — mondta többek között — Csernoch hercegprímás ugyanazt a taktikát

követte, amelyet Deák az abszolútizmussal szemben: a passzív rezisztenciát.

Kitartott és diadalt aratott.

A haza nagy szerencsétlensége, az emberek elhagyottsága, a megtépett nép, a csonka terület, az elszakított segélykiáltása s az itthonmaradottak jajsza csak erőssé tette benné a tudatot, hogy ő a történelmi Magyarország hercegprímása. — Beszédét ezzel fejezte be:

— Juliusban a halálos ágyán magához hívatott. Ha majd meghaltam, — mondotta a haldokló főpap — kiáltd oda a világ népeinek, hogy a történelmi Magyarország hercegprímása ezt üzeni a koporsóból:

„Nem igaz az, hogy a nemzetségeket elnyomták egy olyan hazában, ahol hercegprímás lehetett egy egyszerű tótfiúból!“

A mély megindultsággal fogadott szavak után a magyar katolicizmus egyik reprezentábilis tudós vezére,

dr Schütz Antal

kegyesrendi szerzetes, a Pázmány Péter Tudományegyetem ezidei hit-

tudományi prodékánja mondott lánglelkű emlékbeszédet a XX. század legnagyobb magyar szellem-örökléséről s a világ katholicizmusának legszentísisabó újkorú vezéré-ről: Prohászka Ottokárról. Ragyogó erejű szónaklatát ezekkel a szavakkal végezte be:

— Prohászka csak egy volt az Uristennek. Ezt az egyet nekünk, magyaroknak adta.

Ez a mi kincsünk, mely elidegeníthetetlenül a miénk marad. Fialateveimben sokszor irigyeltem az olaszokat, hogy van Dantéjuk, miként a görögöknek volt Homérosuk, akiknek műveiben összes vallási, nemzeti és kulturai értékek együtt vannak és a művészetnek versenyen felülálló toborzó erejével foglalják le már az ifjúságot. Most megnyugsom: Nincs Danténk, de van Prohászka! Ezt a mi kincsünket senki el nem veheti tőlünk.

Az emlékbeszédet a közönség néma csöndben, nagy megilletődöttséggel hallgatta végig.

Katholikus leányok gyűlése

Délelőtt fél tízkor a régi képviselőházban a Katholikus Leányok Országos Szövetsége rendkívül népes nagygyűlést tartott, melyen dr. Shvoy Lajos székesfehérvári megyéspüspök mondott beszédet a leányok elfusodása ellen. A modern viselkedésű leányok — mondotta — meggyalázzák a keresztény vallás erkölcsöt. A leányok elfusodása nem külsőség, nem frizúra, hanem sárbatiprása a krisztusi eszméknek nyugvó nőideálnak.

A gyűlés Stadler Frida elnöknő zárószavaival ért véget.

A harmadik nyilvános ülés

Budapest, okt. 18. A XIX. országos katolikus nagygyűlés tanácskozásait kedden délután 4 órakor a harmadik nyilvános ülés zárta be. Ez alkalommal is zsúfolásig megtelt a Vigadó nagyterme. A nyilvános ülésen megjelent Horthy Miklósné, a Kormányzó neje, Gabriella főhercegnő, a pápai nuncius, a püspöki kar, az egyházi főméltóságok, a parlament mindkét házának tagjai közül igen sokan és a társadalom számos kiválósága.

Az elnöklő Zichy János gróf felolvasta a választáviratokat. A pápa távirata a következő:

A Szent Atya örömmel fogadta a katolikus nagygyűlés alkalmából a püspökök, a papság és a hívek nevében kifejezett hódolatot és apostoli áldását küldi. Gasparri bíboros. A Kormányzó választávirata a következő:

Melegen köszönöm a katolikus nagygyűlés híveinek Nagyméltóságod által tolmácsolat hazafias gondolatát és szívből kívánom, hogy a nagygyűlés munkája ezuttal is minél erőteljesebben mozdítsa elő hazai egyházunk jövőjére irányuló nemes törekvésük megvalósulását. Horthy.

A nagygyűlés közönsége mindkét távirat felolvasását lelkes tapsal és éljenzéssel fogadta.

„Kereskedelmi tisztességre és üzleti erkölcsre van szükség”

Az utolsó nyilvános diszgyűlés előadásait Breuer István h.-államtitkár, prelátnok katonok hatalmas beszéde vezette be a katolikus misszió ügyéről.

Schandl Károly földmivelésügyi államtitkár „Az egyház a gazdasági életben” címmel tartott előadást.

Kereskedelmi tisztességre és üzleti erkölcsre van szükség,

tudásra, munkára. Ha a gazdasági életet fel akarjuk támasztani, vissza

kell térnünk Széchenyihez.

Ezután gróf Apponyi Albert tartotta meg előadását a katholicizmus általános helyzetéről. A mi korunk a katholicus felvirágzásnak és előnyomulásnak korszaka. Példátlan fellendülést tapasztalunk a hitéletben, a hit hódításában, a magasabb értelmiség körében s a hit szilárd egységében.

Utána Szmrecsányi Lajos egri érsek mondott záróbeszédet, melyben többek között a következőket mondotta: Mi katholicusok, együttthaladunk és támogatjuk azokat a kormányokat, amelyek az ország érdekeit szolgálják, de ha ettől elhajlana, önállóan fogjuk mindig hitünk

és meggyőződésünk erősségével ápolni hazánk nagy érdekeit.

Beszédének végeztével Szmrecsányi érsek a katholicus nagygyűlés főpásztori áldását adta.

A nagygyűlés tagjai a pápai himnusz eléneklése után távoztak a Vigadó épületéből. A Vigadó előtt felsorakoztak zászlóik alatt a katholicus egyesületek, amelyek a nagygyűlés közönségével együtt körmenetben vonultak égő gyertyákkal a pesti dunai parton és Ferenc József hidon át a Gellért hegyi kápolnához, ahol Zichy Gyula gróf kalocsai érsek tedeumot mondott, majd Wolkenberg Alajos egyetemi tanár szent beszédet tartott.

Fejszével kellett elriasztani a kocsmától egy szomjas körösszakáli legényt

Betörte a kocsmáros lakásának ajtaját — magánlakásértésért elítélte a törvényszék

(A Hajdúföld tudósítójától.) A körösszakáli fiatalok az elmúlt év őszén nagy bált rendezett az ottani Hangya-szövetkezet mellett levő nagyteremben. Szünet alatt a fiatalok a szövetkezeti kocsmába járogattak át italozni, amit azonban zárórakor becsuktak. Balogh Viktor nevű gazdalgény azonban még akkor is szomjas volt, amikor már be volt zárva a kocsmába s hogy szomját csillapítsa, bezörgetett a kocsmáros, Ujhelyi István magánlakásába is. Ujhelyi azonban kijelentette, hogy záróra után senkinek sem ad ki italt, mire a duhaj legény dörömbölni kezdett, majd

benyomta a kocsmáros lakásának az ajtaját

és követelte, hogy neki adjanak italt. Ujhelyi amikor látta, hogy Balogh mind követelőzőbb lett, sőt a tettelegességtől sem riad vissza,

felkapott egy lejszét és feléje

dobta, riasztásul.

Ennek meg is lett a következménye, mert Balogh abbahagyta az erőszakoskodást.

Az esetnek folytatása lett, amennyiben Ujhelyi magánlakásértés kísérletének a büntettségért feljelentést tett Balogh ellen, akit a debreceni törvényszék Serly-tanácsa tegnap vont felelősségre. Vádolt tagadta, hogy italt ment volna vissza s ez alkalommal betörte volna az ajtót. „A kalapomért tértem vissza a kocsmához és csendesen kopogtatam be az ajtón”, védekezik kihallgatása alkalmával Balogh. A kihallgatott tanuk azonban beigazolták a vádat, mely szerint a vádlott erőszakosan viselkedett és be is tört Ujhelyi lakásának az ajtaját. A bíróság bűnösnek mondta ki Balogh Viktort a magánlakásértés kísérletének a vétségében, amiért is jogerős ítélettel 8 napi fogházra ítélte.

Szántó-Schlezingert izgató beszéde miatt erélyesen rendreutasította a főtárgyalást vezető elnök

Szántó arrogánsan jelentette ki, hogy az izgatásnál súlyosabb büncselekményt is hajlandó vállalni

Budapest, október 18. A kommunista lázadással vádolt Szántó-Schlezingert Zoltán és társai bünperének főtárgyalását ma folytatta a budapesti törvényszék Szemák-tanácsa. Még mindig Szántó Zoltán kihallgatása tart. Az elnök eléje terjesztette a rendőrségen tett vallomását, mire Szántó arcátlanul kijelentette, hogy

ezt a vallomást sohasem tette.

Még azt is tagadja, hogy Vágival valaha tárgyalt volna, azt azonban beismeri, hogy a titkos kommunista nyomda felállításában nagy része volt. Ezután az elnök kérdésére a következőket válaszolta:

— A magyarországi szociálista munkáspárt köztársasági mozgalmat indított és ennek álltunk mi az élére. Igyekeztünk megakadályozni, hogy ebből a mozgalomból polgári demokratikus köztársasági mozgalom legyen és olyan élt akartunk neki adni, amely

a mai magyarországi nagybirtokos és nagytulajdonos ellen irányult.

A kommunista párt és minden egyes tagja — tehát én is — hajlandók vagyunk minden eszközzel harcolni a mai kapitalista burzsoá

társadalom ellen, ha kell fegyverrel a kézben is.

Hosszasan magyarázza, hogy az internacionálé megvizsgálta a világ mai gazdaság politikai helyzetét és arra a megállapításra jutott, hogy a végőráit élő kapitalizmusban bizonyos nyugalmi periódus fog bekövetkezni. Ez idő alatt nem fegyveres fölkeléssel, hanem a tömegek szervezésével kell operálni az internacionálénak. A két forradalom közötti időben a munkástömegek napi, gazdasági és politikai érdekeiért kell harcolni a kommunistáknak és itt kapcsolatot teremteni a munkás és paraszt rétegek és a kommunista párt között. Ezért látszottak olyan apró-cseprőnek a magyarországi kommunista párt tettei, a sejtyszerűelkedés, a bér és munkaidő kérdésének hánytorgatása.

Szántó most a magyarországi munkabér és munkaidő viszonyokat kezdi kritizálni, még pedig olyan túlzó élességgel, hogy az elnök kénytelen rászólni:

— Nem engedhetem meg, hogy itt a tárgyalóteremből tömegszószéket csináljon.

— Arra is figyelmeztetem, hogy büntető cselekmények elkövetésétől

a tárgyalóteremben tartózkodjék. Maga itten olyan állapotot igyekszik a létező törvényes állapot hátrányára feldicsérni, amely már

az izgatás büncselekményét is kimeríti.

— Lehet, hogy a törvény ezt izgatásnak minősíti, — válaszolt nagy hangon Szántó — de én az izgatásnál súlyosabb büncselekményt is hajlandó vagyok vállalni.

Ezután Vági István kihallgatása következett, aki mindent megpróbált, hogy kommunista mivoltát letagadja.

Az elnök később félbeszakította Vági kihallgatását s a főtárgyalás folytatását szerdán délelőttre tűzte ki.

Vasárnap lesz a KANSz miskolci vándorgyűlése

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Közzolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége október 23-án, vasárnap Miskolcon tartja országos vándorgyűlését. A gyűlés iránt a tényleges és nyugdíjas közzolgálati alkalmazottak között nagy az érdeklődés. Budapestről nyolcvan kiküldött vesz részt a gyűlésen. Megjelennek a gyűlésen a KANSz országos elnöksége és tisztikara, valamint a miniszteriumi főcsoportok elnöksége és a tisztviselő társadalom vezető szerepet vivő tagjai. A gyűlésen a tényleges és nyugdíjas közzolgálati alkalmazottak helyzetéről és az időszaki kérdésekről Javornitzky Jenő dr igazságügyminiszteri számvevőségi főtanácsos, vezértitkár, a szolgálati viszonyokról és az egyesületi működés szükségességéről Andor Endre dr ny. h. államtitkár, a nyugdíjasok, özvegyek és árvák helyzetéről Neményi Imre dr ny. államtitkár fog beszélni, ezen kívül egyes kérdésekben többen fognak még felszólalni.

Dr Vargha Emilné bábjátéka a Szoc. Misszió Társulat gyermekdelutánjain

(A Hajdúföld tudósítójától.) Némrégiben a Hajdúföld tudósítója részletesen beszámolt arról a művészi kiállítás és színpadtechnikailag zseniális megoldású bábjátékról, melynek keretében dr Vargha Emilné Jókai egyik örökszép novelláját, a Tengerszem tündérét dolgozta fel. A pazar kivitelű bábjáték a múlt hét folyamán a Jótékony Nőegylet előadássorozatában gyönyörködtette a debreceni gyermekeket, vasárnap óta pedig a Szociális Misszió Társulat elnöksége, élén Szent-Királyi Tivadarnéval, három délutánon keresztül hozta színre. A MANSz Széchenyi-utcai dísztermét színültig megtöltő gyermekpublikum mind a három előadást nagy érdeklődéssel és feszült figyelemmel nézte végig. A stílusos bábok, a Tengerszem tündéri szépségű birodalma, a gyönyörű díszletek s a kitűnő előadás, melynek élő szereplői: Vargha Emilné, Rotschnek Róza, Springer Stefánia, Dicsőffy Annuska, az Ernyey-pár és Rajz Ferenc, egytől-egyig művészi rutinnal oldották meg nehéz feladatukat, — valóságos extázisig fokozták a gyermekek lelkesedését.

A bábjátékot a MANSz debreceni fiókjának vezetősége, tekintettel a nagy érdeklődésre, szerdán és csütörtökön délután öt órakor megismétli.

**Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámasztásában.**

A közigazgatási reformtervezet mai formájában megszünteti a városi tanácsot

A tanács egyetemleges felelőssége helyett szinte miniszteriális felelősség lép érvénybe — A polgármester nagyfontosságú tárgyalásai Budapesten

(A Hajdúföld tudósítójától.) Magoss György dr polgármester tudvalóleg Budapesten tartózkodik, ahol fontos városi ügyeket intéz el a különböző miniszteriumokban. Kedden délelőtt a polgármester az OFB.-vel tárgyalta a debreceni földbirtok-, illetőleg házhelyrendezésről és erre az alkalomra Budapestre utazott dr Miszthy Károly főügyész is. A polgármester budapesti utjának egyik legfontosabb momentum a közigazgatási reformtervezetről való tanácskozás. A tervezetet ugyanis „szigorúan bizalmas” színnel leküldötték a városhoz, a tanács már foglalkozott is azzal és a polgármester a rendkívüli fontosságú aktát magával vitte Budapestre, ahol erről a kérdéssel általános nagy tanácskozások folynak. A mai napon Budapestre utazik Hadházy Zsigmond dr főispán és Pákozdy Sándor alispán is, akik szintén részt vesznek ezeken a tanácskozásokon. A főispán megjele-

nik a napokban megtartandó főispáni értekezleteken is, amelynek legfontosabb tárgya szintén a közigazgatási reformtervezet.

Ugy tudjuk egyébként, hogy a közigazgatási reformtervezetnek egyik legfontosabb rendelkezése az, amellyel a mai formájában megszünteti a városi tanácsot. A tanács egyetemleges felelőssége helyett szinte miniszteriális felelősség lép érvénybe. A tanácsnokok a polgármesternek referálnak és minden akcióért elsősorban a polgármester a felelős. A városi közigazgatás tehát teljesen átalakul a miniszteriumok mintájára s a minisztert felelősség rendszere szerint intézik a városi ügyeket. A tervezet általában egyszerűsíti az adminisztrációt, csökkenti az írásbeliséget és a kisebb ügyekben lehetőleg mellőzi is azt.

Valószínű, hogy a közigazgatási reform tervezete még az ősszel az országgyűlés elé kerül és még a télen törvényerőre emelkedik.

Szombaton harminchét finn előkelőség érkezik Debrecenbe a gazdasági, kereskedelmi és kulturális viszonyok tanulmányozására

A város, a mezőgazdasági-, a kereskedelmi- és iparkamara látják vendégül a finnek, akik két napig lesznek Debrecenben

(A Hajdúföld tudósítójától.) A kereskedelmi és iparkamarák és különösen a budapesti kereskedelmi és iparkamara a megszüntetett kereskedelmi muzeum munkájának pótlásául kiépítették a külkereskedelmi levelezők hálózatát, hogy a háború által szétéptett gazdasági kapcsolatok újjáteremtését lehetővé tegyék. A budapesti kereskedelmi és iparkamara Finnországba László Berthold személyében igen agilis levelezőt nevezett ki, akinek a buzgalma eredményeképpen

a finnek igen élénk érdeklődést tanúsítanak a magyar exportlevelekről íránt.

Ez az érdeklődés elsősorban abban nyilvánul meg, hogy a finnek, akik politikai önállóságuk mellett csak nemrég nyerték vissza gazdasági önállóságukat, meg akarnak bennünket ismerni. Ezt a célt szolgálja az a 16 napig tartó tanulmányút, melynek során a finnek Csonkagazdaság fővárosát, valamint nagyobb vidéki városait egy megállapított program szerint meglátogatják.

A tanulmányi csoportban a finnek legelőkelőbb emberei vesznek részt, akik otthon kivétel nélkül magasabb társadalmi pozíciókat töltenek be.

A tanulmányúton résztvevők névsora a következő: Antti Tulenheimo, a helsingforsi egyetem rektora, volt miniszterelnök, dr E. Hallio, a helsingforsi nemzetközi vásár főtitkára, Waino Pahlmen nagykereskedő, kereskedelmi kamarai elnök, Oskar Huttunen kereskedő, dr L. Korpisaari, a finn nagykereskedők szövetségének főtitkára, S. Mattson közzgazda, Hannes Nylander közzgazda és állattenyésztési szakértő, Walter Rydman nagykereskedő, E. Sihvola közzgazda, J. S. Talvitie alezredes, Reino Syrjanen bíró, dr

Senteri Ivalo főszerkesztő, Kaarlo Koskimies főszerkesztő, Hugo Back mannsson csatafestő, B. Sschwank mezőgazdasági gépkereskedő, S. A. Nylund nagykereskedő, Viljo Heino nagykereskedő, K. E. Hartikainen kereskedő, Taavi Arola mérnök, dr Onni August Karhunen ügyvéd, Nest. L. Eskola vállalati igazgató, A. J. Puustinen behozatali társaság igazgatója, K. W. Gottberg vajkereskedő, Rolf Berner kereskedelmi ügynök, Otto Oskar Nikander vállalati igazgató, J. A. Karhi mérnök, H. J. Arnio nagykereskedő, Oskar Duruhman gyógyszerész, Ernst v. Freymann mérnök, nagykereskedő, H. Kestilla ruhanagykereskedő, Paoloyarvi nagykereskedő, R. Tenonen nagykereskedő, Vilho Karjalainen nagykereskedő, Juho Sohna nagykereskedő, Mikael Höckert bankigazgató, dr Tor v. Wright papírgyár-igazgató.

A finnek szombaton, 22-én érkeznek a déli gyorssal Debrecenbe

és vasárnap a déli gyorssal utaznak el. Szombat délután, amennyire ezt a rendelkezésre álló idő engedi, — gazdasági szempontból nézik meg Debrecen, míg vasárnap a kultura Debrecenjét fogják meg szemlélni.

A finnek fogadtatásában a város, a mezőgazdasági és a kereskedelmi és iparkamarák vesznek részt és ők készítik elő a programot. A részletes programot pénteki számunkban fogjuk hozni. Értesülésünk szerint az érdeklődőket minden elkövetnek annak érdekében, hogy a vendégek úgy gazdasági, mint kulturális szempontból a legjobb eredménnyel zárhassák le debreceni látogatásukat.

Hirdessen a Hajdúföldben

Gyűlölködő francia vádaskodás Magyarországra ellen

Páris, okt. 18. *Gauvain* a *Journal De Débatsban* „Magyar intrikák és háborús tevékenység” címen hosszú cikket közöl, amelyben elmondja, hogy az állítólagos Paleologue-jegyzék nagy izgalmat keltett Magyarországon. Szerinte más hasonló dokumentumok is felmerültek Budapesten, amelyek a valóságnak és hazugságnak keverékei. Ez jó alkalomnak látszik arra, hogy Budapestet a Fouchet-jegyzéket közzétegyék. Bethlen István gróf ezzel Franciaország és a kisantant között ellentétet akart szítani.

A lap szerint azonban a magyarok által esetleg nyújtandó segítség

a szovjet diadalát biztosította volna Lengyelországban, sőt talán Csehországban is. A magyarok ugyanis megelégedtek volna azzal, hogy elfoglalják a Felvidéket, amelyet aztán nem engedtek volna ki kezükből. Ennek következtében Csehországgal konfliktus állott volna elő, ami katasztrófális következményekkel járhatott volna Európára és Franciaországra is.

Végső következtetésképp a cikkíró megállapítja, hogy sem Bethlennek, sem Rothermernek nem fog sikerülni Magyarországot a felelősség vádjá alól tisztázni.

Teljes összeomlás előtt áll az erdélyi magyar színészet

Az oláh kormány lehetetlenné teszi a magyar színészek megmozdulását

(A Hajdúföld tudósítójától.) Már többször megemlékeztünk arról, hogy a szezon elején Erdélyben új színészeti törvény lépett életbe, illetve Eftimiu Viktort majdnem teljhatalommal nevezték ki az erdélyi magyar színházak élére. Eftimiu eleinte nagyhangú nyilatkozatokat adott a magyar lapoknak, azzal szellete le őket, hogy az ember tragédiáját előadják Bukarestben, de az erdélyi magyarság most veszi észre, hogy az oláh rendszer mellett lassanként tönkremennek a színházak.

Érdekes, hogy az oláh hatalom először is a határmenti színházakra vetette magát, így például Temesvárott és Nagyváradon teljesen lehetetlenné tette a magyar színészek megmozdulását.

A koncessziók kiadása teljesen

a kormány szabad prédája és az erdélyi magyar társulatok halálra-ítélését jelenti a belügyminiszternek az a rendelkezése is, amellyel

a budapesti primadonnák és vendégszínészek szerződési engedélyét magának tartotta fenn.

Aki ismeri a román adminisztráció balkáni lassúságát, az tudja mit jelent ez. Amíg egy-egy ilyen szerződési kérvény a belügyminiszterhez, Ducához jut, addig eltelik egy negyedév is. Hol van egy erdélyi színházgátnak annyi pénze, hogy a szerződéseket addig fenn tudja tartani. Az erdélyiek kezdenek rájönni, hogy valahányszor egyezséget kötnek, akár politikai, akár művészi, vagy vallási kérdésekben az oláhokkal, mindig ráfizetnek.

Budapest egyik legveszedelmesebb kokaincsempésze kihallgatása közben megmérgezte magát

Néhány nap óta a fővárosi főkapitányság egyik detektívcsoportja ismét nagyobbarányu nyomozásba fogott, amelynek az volt a célja, hogy a legutóbbi időben ismét felbujázó kokaincsempészek gátat vessen. Az elmúlt napokban a detektívek házkutatás tartottak két, a Nagydiófa-utcában lakó fiatalember lakásán, ahol

hatalmas mennyiségű kokaint és morfiomot találtak,

amiből nyilvánvalóvá vált, hogy ezek a fiatalemberek kokaincsempészéssel foglalkoznak.

A fiatalembereket előállították a főkapitányságra, ahol kihallgatásuk során olyan adatok kerültek a rendőrség kezébe, amelyekből arra lehet következtetni, hogy ezek a fiatalemberek élénk öszeköttetésben állanak a budapesti kokaincsempészek egyik leghírhedtebb alakjával, Sóhár Elekkel, akit a budapesti kokainisták egyszerűen „Koko Leksinek” neveznek. Sóhár Elek az elmúlt hónapokban már egyszer rendőrkézre került, majd rendőrbíró-ság elé, amely 30 napi elzárásra ítélte és büntetésének kitöltése után a fővárosból egy félévvel való kitiltásra. Sóhár büntetésének kitöltése után Budakalásra költözött, ahol fűszerüzletet vásárolt. A főkapitányságnak a kokainistákkal foglalkozó detektívjei azonban értesülést sze-

reztek arról, hogy Sóhár Elek nem csupán a fűszerzakmába vágó üzleteket köt, hanem

továbbra is kokaint közvetít, csempész be az országba.

Tegnap délután azután Saffits Sándor detektív a köruton véletlenül megpillantotta Sóhár Eleket. — Utána sietett, mire Sóhár, akit látta, hogy felismerték, futni kezdett. Izgalmas hajszá után a detektíveknek sikerült elfogni a hírhedt kokaincsempészt, akit bekísért a főkapitányságra. Az éjszakát az őrizetese cellájában töltötte, majd ma délelőtt hozzákezdtek kihallgatásához. Kihallgatás közben Sóhár észrevétlenül egy kis papirkapszulából oly nagymennyiségű morfiomot és kokaint vett be, hogy

néhány perc múlva kihallgatás közben eszméletlenül terült el az öt kihallgató rendőrtisztviselő szobájában.

A rendőrtisztviselő és a szobában tartózkodó detektív csak akkor vették észre, hogy Sóhár megmérgezte magát. Nyomban a mentőkért telefonáltak, akik másfélóra munka után eszméltre térítették Sóhár Eleket. A kokaincsempész állapota azonban olyan súlyos, hogy anélkül, hogy kihallgatását folytathatták volna, be kellett szállítani a rabkórházba, ahol élet-halál között vívódik

Az új lakásrendelet nem felel meg a vidéki viszonyoknak

— Levél a szerkesztőhöz. —
Az új lakásrendelet, mint tudvalevő, általában a háztulajdonosok körülményeinek megfigyelésére meghosszabbításán alapul áll, mint hogy — mikép ezt maga a rendelet is megállapítja — a lakások szabad forgalmának visszaállítása a lakosság bérelt lakásokban lakó tulajdonos részére elviselhetetlen terheket hárítana.

Bizonyos esetekre azonban mégis helyet ad a rendelet a felmondásnak, vagyis megengedi a háztulajdonosnak azt, hogy lakóját saját tetszésétől függően kitegye az eddigi lakásból. Éspedig — egyéb kevésbé gyakorlati eseteken kívül — különösen megengedi a felmondást az esetre (14. §.), ha a háza maga a tulajdonos akar beköltözni; ilyenkor t. i. a háztulajdonos a házában levő lakások közül egyre felmondhat s ebben maga költöztetik bele.

Első pillanatra át sem látható ennek a rendelkezésnek a hordereje! Márpedig ez a rendelkezés a vidéki városokban majdnem az általános felmondással egyenlő lakó-kidobálást fog eredményezni!

A dolog t. i. úgy áll, hogy a rendelet szerkesztői e §. megalkotásánál kizárólag a fővárosi viszonyokat tartották szem előtt. Ott egy-egy fővárosi bérpalotában 50-60 lakó is van, akik közül tehát a háziúr, ha egynek fel is mond, a többi 49 vagy 59 továbbra is békén maradhat. De még azt az egyet sem kell különösen sajnálni: hiszen ha épen ő lakott abban a lakásban, amelyre a gazdag, bérpalotatulajdonos háziúr pikkelt, ekkor ez valószínűleg igen szép és drága lakás lehetett; aki tehát eddig is megengedhette magának a drága és szép lakás luxusát, az valószínűleg oly viszonyok közt van, hogy könnyűszerrel is fog ezután is elhelyezkedni.

Egészen más azonban a helyzet a vidéken! Amint tudjuk, itt különösen a lateiner-osztály rendszerint oly földszintes házakban lakik bérben, amelyekben más lakó nincs vagy legfeljebb még egy vagy kettő. Viszont az is tudva van, hogy a háború óta a házak igen-igen nagy hányada gazdát cserélt, sokszor nem is a legkivánatosabb kezébe kerülve. Nos, most ezek az új háziurak szinte valamennyien felmondással fogják élni! Aminek az lesz a következménye, hogy míg Budapesten átlag csak minden ötvenedik vagy hatvanadik familia, Debrecenben például minden második-harmadik familia meg fogja kapni a 14. §-ra alapított felmondólevelet!

Kérdjük, hol fog ez a mobilizált tömeg elhelyezkedni?
És ha kap is valamely u. n. szabad házban lakást, miből fogja az ily házakban megengedett horribilis aranybérket megfizetni? Miből különösen a köztisztviselők, akik még mindig csak egy bizonyos százalékot kapják békebeli lakbérüknek? Ezeknek, ha egy u. n. szabad lakásba kényszerülnek átmenni, az államtól ezidő szerint kapott lakbérüknek még mintegy háromszorosát kell majd fizetniük! Vajon az államtól remélhetik-e majd ennek megtérítését? Ha igen, a dolog rendben van s mindössze az lesz furcsa, hogy illetékesek a tisztviselők két kategóriába lesznek osztan-

dók: a régi lakásukban megmaradhatottak negyedrészt — annyi lakbért fognak a kincstártól kapni, mint azok, akik a rendelet következményeként új lakást kényszerültek venni. Aminek persze további komplikált következményei lesznek! Részünkről azonban nem igen gondolnánk, hogy a pénzügyminiszter tulságosan sürgősnek találja azt, hogy a tisztviselők ilyen groteszk lakbér-rendelet útján nemzeti

ajándékot juttasson a háztulajdonosoknak. Tisztelettel ajánlanánk tehát az illetékesek figyelmébe, hogy a 14. §-t a vidéki városokra haladék talanul helyezték hatályon kívül, még mielőtt a reá alapított sok felmondási herce-hurca megindul. Ha nem teszik most, meg fogják tenni később! Mert a háztulajdonosok beköltözése kedvéért megengedett felmondási jog vidéken ezer és ezer familiát fog hajléktalanná tenni!

Felfüggesztették a nagyváradai rendőrprefektust állásától

Nagyváradai tudósítónk jelenti, hogy a munkaügyi miniszter intervenciójára a belügyminiszterium Bunescu rendőrprefektust a mai napon felfüggesztette állásától és a nagyváradai rendőrprefektúra vezetését ideiglenesen Horváth József

subprefektusra bizta. Nagyváradon biztosra veszik, hogy a rendőrprefektus felfüggesztése a munkásotthon teljesen szabálytalan és törvénytelen elreklvirálása miatt történt.

Kassáról két óra alatt Nyiregyházára repült egy cseh léggömb

Az egyméteres átmérőjű léggömb a muzeumba került

(A Hajdúföld tudósítójától.) A múlt nap délután a nyiregyházai Kisvasutak átrakóállomásán egy vasutas a kocsi feljegyzésével volt elfoglalva, amikor egy szokatlan esemény zavarta meg. Egy méteres átmérőjű nagy piros ballon vágódott a magasból közvetlenül mellé, majd táncolni kezdett mellette. A léggömböt lefogták és bevitték az igazgatósági épületbe. A piros ballonnal hidrogénnel volt megtöltve, egy helyen kilyukadt és ez okozta lezuhanását. A Kisvasutak tisztviselői a léggömbön egy levelezőlapot találtak, amely oda volt a gömbhöz erősítve és cseh-magyar szövege arra kéri a léggömb megtalálóját, hogy a

hely és idő pontos megjelölésével küldje be a levelezőlapot Kassára. A léggömb, amelynek így meteorológiai megfigyelés a rendeltetése,

12 órakor indult el Kassáról és két óra múlva szállt le Nyiregyházán.

Az ut vasuton 160 kilométer Nyiregyháza és Kassa között és így a ballon elég gyorsan repült. A levelezőlapon az is rajta van, hogy a megtaláló a léggömböt megtarthassa, csak a lapot és adatait küldje be. A Kisvasutak igazgatósága a léggömböt a muzeumnak juttatja, a levelezőlapot pedig beküldi a pesti meteorológiai intézetnek.

Két munkást maga alá temetett Nagybánya határában a beomló tárna

A szerencsétlenségért az oláh üzemvezető a felelős

Nagybánya, október 15. Nagybánya határában, a kereszthelyi bányában tegnap nagy szerencsétlenség történt, amely több emberáldozatot követelt.

A bányakatasztrófa tegnap a déli órákban következett be és a futótűz gyorsaságával terjedt el hirtelen a városhoz és a bányamunkások családjai között a legnagyobb megdöbbenést idézte elő. Ijedt, kisírt szemű asszonyok rohantak a szerencsétlenség színhelyére. Annyit tudtak csak meg, hogy a tárna egyik tárnája leszakadt és

nést idézte elő. Ijedt, kisírt szemű asszonyok rohantak a szerencsétlenség színhelyére. Annyit tudtak csak meg, hogy a tárna egyik tárnája leszakadt és

a tárnában dolgozó munkásokat maga alá temette.

A szerencsétlenség hírére megindultak a mentési munkálatok. Lázás igyekezettel dolgoztak az épségben

maradt bányászok, hogy veszedelemben levő társaikat a beomlott tárnából megmenthessék. Emberfeletti megfeszített munkával megközelítették az eltemetett munkásokat. Többeket közülök még élve sikerült kimenteni a beomlott tárnából, de Szalontay Imrét és Csuzbalán Demetert

a beomló sziklák úgy összepréselték, hogy alig lehetett felismerni őket.

A megindult vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenségért az oláh üzemfőnök a felelős. A munkások már régóta figyelmeztették, hogy a tárna veszélyes, a támasztóoszlopok meglazultak és hogy a tárnában való tartózkodás életveszélyes, de az üzemfőnök nem törődött ezzel. A munkások között rendkívül nagy az elkeseredés, mert a tárna biztonsági berendezései nagyon hiányosak s életüket minden pillanatban kockáztatják.

Vigest a Népházban

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szép közönség előtt zajlott le a debreceni Népház-Egyesület legutóbbi vigestje is. Az előadás nagyon jó volt s a vig-esték részére alakult kis együttes nagyszerűen hozta ki a jobbnál-jobb kis tréfák és darabok minden szellemességét, úgy, hogy a közönség ki nem fogott a nevetésből s hatalmas tapsokkal jutalmazta a szereplőket. A magánszámok is kiválóak voltak. Szilágyi Ibi virtuóz táncprodukciói, Faltay Pálné és Simon István műdalai, a Piacsekné Kovássy Irénke által szavalt Adyversek, Nógrádi József vidám kupléi mind egytől-egyig nagy sikert arattak s a közönség számtalan ráadást követelt. A gördülékeny rendezés dr. Laczkó József érdeme, aki igen szellemesen konferálta be a műsor egyes számait. A zongorakíséretet Forray István, a városi zenetanára látta el a tőle már megszokott precizitással.

A közönség kitűnő hangulatban távozott e kedves kis hangulatos estéről.

Mint értesülünk, a vig-esték minden szombat és vasárnap estére állandósítva lettek, minden héten teljesen új műsorral.

Budapestre utazik?!

20 százalék engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobaárainkból,

10 százalék engedményt kap olcsó éttermi árainkból. (Kitűnő házikonyha)

5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.

Otthon érzi magát jól fűtött szobáinkban.

Elsőrendű kiszolgálás, szigorú családi jelleg.

Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg.

Grand Hotel Park
Nagyszálloda
BUDAPEST,

VIII. Baross-tér 10.
A Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

Hirdessen a Hajdúföldben

A vidéki és helybeli vásárló közönség figyelmét fölhevítjük a „HANGYA“

dusan fölszerelt Rózsa-utca 2. és Piac-Arany János-utca sarkán (volt Csanak-üzlet) lévő üzleteire.

Ahol a legkiválóbb minőségű fűszer-, csamege és italárak tetemesen leszállított árban kaphatók!!!

Pontos, gyors, figyelmes és előzékeny kiszolgálás! Vásárlások házhoz lesznek szállítva!

A Kormányzó Hajdúszoboszlón

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hajdúszoboszló városa vasárnap leplezi le a hősök emlékművét, amely alkalomra Hajdúszoboszlóra érkezik a Kormányzó is. A Kormányzó déli 12 órakor érkezik Szoboszlóra és a vasútállomástól a szoborhoz hajtat, ahol megkezdődik a nagyszabású ünnepség. Hajdúszoboszló gyönyörű lovasbandériumot állít ki a Kormányzó fogadására és mindent elkövet, hogy méltóképen fogadhassa az Államfőt.

Kardoss Géza színigazgató súlyos balesete

(A Hajdúföld tudósítójától.) Kardoss Géza, a Csokonai-színház igazgatója, aki rendkívüli nagy sikerrel játszotta az „Oroszország” című darabban Pál cár szerepét, a keddi esti előadásban nem léphetett fel, mert hétfőn kellemetlen baleset érte. Az utolsó előtti képben, mikor az összeküvők a cárt megölik, Kardoss Géza oly szerencsétlenül esett el, hogy lábfeje maga alá gyűrődött és súlyos lábrándulást szenvedett. Közvetlen ez előtt egy másik baleset is érte az igazgatót. Nevezetesen a forgó-színpad egyik gerendája meggyuladt és már-már veszedelem fenyegetett, mikor Kardoss erősen megmarkolta az égő gerendát s így eloltotta a tüzet, a kezét azonban összeégette, úgy hogy emiatt is nagy fájdalmi voltak. Kedden este Kardoss Géza helyett Remete főrendező játszotta Pál cár szerepét s ő alakítja a cárt a szerdai utolsó előadásban is, mert Kardoss Géza nem léphet fel, amennyiben öt napig ágyban kell maradnia.

Lápgazdasági szakértekezlet Mátészalkán

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Mátészalkán vasárnap tartotta meg rendkívüli érdeklődés mellett lápgazdasági értekezletét.

Az értekezletet Kállay Miklós főispán, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke nyitotta meg.

Dr Rácz Lajos m. kir. gazdasági főtanácsos, kamarai igazgató nagy tetszéssel fogadott beszédében ismertette a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarának a lápvidék gazdasági fellendítésére évek óta folytatott törekvéseit és rámutatott azokra a célokra, amelyek elérését a Kamara e téren kitűzte s ismertette azon eszközöket és módokat, amelyekkel e cél kiküzdésére indul a Kamara. Rámutatott azon rendkívüli nagy veszélyekre, amelyek a lápvidéken a trianoni határ országoskonkító vonala miatt léptek fel. Őt hatalmas fényképfelvételét mutatta be az értekezleten, amelyeket a trianoni határon túli földeken fényképezett le s amelyek azelőtt kiváló, szakszerű művelés mellett dusan termő területek voltak s ma: megműveletlenek, csupán embermagasságu, évek óta le nem kaszált gyomerdő tenyészik rajtuk, míg a határon innét ma is a régi kultúra díszlik. Ezért kellett a dolgozó magyarság földjét elvenni és megvonni sok ezer magyar gyermek szájától a kenyeret?

Az értekezlet következő előadói Péchy László m. kir. kormányfőtanácsos, Buchwein Béla m. kir. gazdasági főfelügyelő, Jékely László földbirtokos, Thaisz Lajos miniszteri tanácsos, kísérletügyi főigazgató, Kiss Lajos uradalmi tisztartó, Oszdadtal Jenő uradalmi erdőfőtanácsos és Szabó Kálmán főmérnök voltak.

akik rendkívül érdekes előadásokban fejtegették a szakkérdéseket.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara legteljesebb siker jegyében lefolyt lápgazdasági értekezletének eredményeként a Kamara október 27-én tartandó gyűlései fogják megállapítani azon akciókat, amelyeket

a lápvidék gazdasági fellendítésének érdekében indít meg a Kamara. E kamarai közgyűlés fogja megszervezni a Kamara lápgazdasági szakosztályát is, amely évente értekezletet tart a lápi vidéken, azok gazdasági fejlesztése érdekében.

Halálos szerencsétlenség egy cséplőgép miatt a böszörményi országúton

A megbokrosodott lovak árokba borították a szekeret és az egyik rajtaülő asszony meghalt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csikós Imre hajdúböszörményi gazdálkodó a múlt év szeptember 13-ikán szénával megrakott kétlovas szekerevel a tanyáról igyekezett hazafelé. Utközben felkerekedett a szekérre özv. Fodor Mihályné, aki szintén a városba akart eljutni. Nem messze járhattak a várostól, amikor szembe jött velük egy magánjáró cséplőgép, amitől a lovak megbokrosodtak és az árokba borították a szekeret. A szekér tetejéről a fent ülők természetesen leestek, azonban Fodorné olyan szerencsétlenül,

hogy súlyos zúzódásokat szenvedett és

egy hét múlva meghalt.

Csikós ellen gondatlan emberölés vétsége miatt bünvádi eljárás indult, amiért a debreceni törvényszék Serly-tanácsa tegnap vont felelősségre. A kihallgatott tanúk vallomásai alapján azonban megállapítást nyert, hogy Csikóst a szerencsétlenségért nem terheli felelősség, a mire is az ügyész elejtette ellene a vádat, mire a bíróság megszüntette az eljárást.

Hatheti fogházra ítélte a debreceni törvényszék „Monostorpályi Zakariás” anyját

Az anya, aki bécsi nevelőnő volt, nagy nyomora miatt tette ki gyermekét

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szeptember 6-án reggel a Monostorpályi uton, — mint annak idején megírtuk, — egy arra járó férfi síró csecsemőt talált az utcán. Bevitte a közeli menhelyre, ahol megállapították, hogy a gyermek szülei az ugynevezett jobb körökhöz tartoznak, miután a pólya és fehérnemű finomabb minőségű volt. Megállapítást nyert az is, hogy a talált gyermek fia és miután a Monostorpályi uton találták s aznap épen Zakariás napja volt,

Monostorpályi Zakariásnak nevezték el.

A kis fiu ott maradt a gyermekmenhelyen s megindult a rendőri nyomozás az anya személyének a megállapítására is. Ennek csakhamar eredménye lett, mert a rendőrség kinyomozta az anya kiletét Kökényesi Józsefné született Patzold Mária 23 éves krakkói születésű bécsi nevelőnő személyében. Pa-

tzold Mária, mint a kihallgatás alkalmával kiderült, Kökényesi József debreceni illetőségű fiatalember Bécsben nőt vett, majd később otthagya. Az anya nagy nyomorban maradt és utána utazott férjének Debrecenbe s itt időközben egy egészséges fiugyermeknek adott életet.

Arra számítva, hogy az ártatlan csöppséget valaki megtalálja s felneveli majd, határozta el magát megmondolatlan cselekedetére. Kökényesiné ellen megindult a bünvádi eljárás s a debreceni törvényszék Serly-tanácsa tegnap vonta gyermekkitétel büntetése miatt felelősségre. A bíróság bűnösnek mondta ki vádlottat az ellene emelt vádban s az enyhítő körülmények figyelembe vételével

hat heti fogházbüntetésre ítélte.

A vizsgálati fogságban eltöltött öt hetet kitöltöttnek vette a bíróság.

A magyar társadalom egyik legfontosabb közjogi pillére a magyar ügyvédség

Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztályának ülése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Ügyvédszövetség debreceni osztálya tegnap az ügyvédi kamarában gyűlést tartott, melyen a vezetőség beszámolt az ügyvédkongresszus eredményeiről. Dr Kölcsey Sándor szép és tartalmas beszédben foglalkozott az ügyvédség mai helyzetével és rámutatott az összetartás fontosságára. Az ügyvédek mindig a más bajával törődnek és nem érnek rá saját ügyeikkel foglalkozni. A magyar társadalom egyik legfontosabb közjogi pillére a magyar ügyvédség, annyi nemes tradíció örököje, a jogfolytonosság eleven ereje él benne. A súlyos viszonyok közt is megőrizte az ügyvédség azt a magasabb etikai felfogást, mely oly széppé teszi a lelkiismeretes ügyvéd hivatását. A balatoni vándorgyűlés megmutatta, mennyi értékes gondol-

latot, ideát tud termelni az ügyvédség. Örömet fejez ki, hogy a sajnós csekélyszámu debreceni ügyvéd, akik a kongresszus munkálataiban résztvettek, értékes működést fejtettek ki. Kéri a kartársakat, hogy jöjjenek minél gyakrabban össze és testvéri egyetértésben dolgozzanak a közért. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után dr Kuti Sándor főtitkár számolt be a kongresszus eredményeiről, a kifogástalan rendezésről, az elfogadott javaslatokról. Dr. Ruzs Sánta István, dr Szücs Géza, dr Titz János, dr Freund Jenő hozzászólásai után a gyűlés kimondta, hogy ügyvédi összejöveteleket tart, melyek rendezését dr Kölcsey Sándor vállalta magára. A szövetségnek számos bel- és külföldi jogi folyóirat jár, melyet a tagok a kamara helyiségében elolvashatnak. Elhatá-

rozták jogtudományi előadások rendezését. A gyűlés köszönetet szavazott dr Körösi Kálmán kamarai elnöknek a kongresszus rendelkezésére bocsátott értékes laboratóriumért és dr Király Ferenc központi titkárnak a kongresszus kifogástalan megrendezéseért.

Hirtelen halál az utcán

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Vigkedvü Mihály-utca 2. számú ház előtt tegnap délelőtt hirtelen halálet történt. A járókelők arra lettek figyelmesek, hogy egy férfi összeesik és eszméletlenül terül el a földön. Azonnal segítségére siettek és eszméletre akarták téríteni, azonban sikertelenül, mert mint később kiderült, az illető

már halott volt.

Az esetről értesítették a rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki a vizsgálat lefolytatása végett. Ezt megelőzőleg jelentették a szerencsétlenséget a közelben lakó dr Berényi tiszti főorvosnak is, aki azonnal megvizsgálta az eszméletlenül fekvő embert, már csak a beállott halált állapíthatta meg. A rendőri vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a tragikus körülmények között elhunyt férfi Szatmári István 48 éves városi utcaseprő, Maróthy György-utca 18. szám alatti lakos. Halálát szívizélhűdés okozta, ami kétséget kizáróan megállapítást nyert s így a hulla hazaszállítására az elhalt feleségének megadták az engedélyt.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara virág- és gyümölcskiállítása

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara rendkívüli sikerűnek ígérkező virág- és gyümölcskiállításától mindössze egy hét választ el bennünket.

A rendezési munkálatok a kamara igazgatójának:

dr Rácz Lajos

gazdasági főtanácsosnak személyes irányítása mellett lázas buzgósággal folynak. A vármegyeháza tágas termei szüknek fognak bizonyulni a gazdag és értékes kiállítási anyag befogadására. Amit a virág- és gyümölcstermesztés a kertművészettel együtt nyújthat, színes és változatos csoportokban, szemet és lelket gyönyörködtető művészi elrendezésben, tudományos és gyakorlati szempontokból egyaránt értékes feidolgozásban kerül bemutatásra.

Külön érdekessége lesz a kiállításnak az épen ezekre a napokra Debrecenbe érkező

40 tagu finn tanulmányi csoportnak a megjelenése

és szombaton délelőtt fogadtatása, a melyre a kamara városunk gazdátársadalmának vezető egyéniségeit ezuttal is meghívja. Kedves meglepetésként hat a kiállítás rendezőségének az a finom figyelemre valló intézkedése, mely szerint minden 50-ik látogató egy cserép virágot kap emlékül.

A földművelésügyi miniszterium arany- és ezüstérméin, valamint a kamara kitüntető oklevelein és jutalomdíjain kívül számos értékes emlékdíj van, amelyek a kiállításon kitűnően szereplők között fog kiosztásra kerülni.

A kiállítás október 22-én, szombaton nyílik meg és vasárnap estig tart.

Ujabb jelentkezőket már csupán a befőtteket házilag készítő kiváló gazdasszonyoktól fogad el a rendezőség.

HIREK

1927 október 19. (Szerda.)

Prot.: Lucius Kath.: A. Péter.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Változékony szeles idő némi hősüllyedéssel és helyenként még esővel.

Városi múzeum 9-12-ig 2-4-ig.
Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak Kossuth (Piac-u. 83.) Nap Isteni Gondviselés (Teleki és Deák Ferenc-u. sarok.) II. Rákóczi Ferenc (Külső vásártér 1.) Csillag (Árpád-tér 1.) Mátyás király (Nyilas-telep, Márton Kálmán-u. 1.)

A ker. tanácsadó iroda a Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának a szegényorsu magyar emberek istápolására és jogi tanácsadásra alakult szerve mindennemű utbaigazításra ismét rendelkezésre áll minden szerdán és szombaton délután 6-tól 7-ig. (József kir. hg u. 16., bejárat a kapu alatt.)

Marton Géza dr. a debreceni egyetem jogi tanszékének ny. r. tanára. A Kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a debreceni m. kir. Tisza István tudomány egyetemen megüresedett római jog tanszékére dr. Marton Gézát, az ugyanezen az egyetemen a kereskedelmi és váltójogi tanszék ny. r. tanárát egyetemi ny. r. tanárrá kinevezte.

Ismét földregés volt az ausztriai Schwadorfban. Bécsből jelentik: Kedden éjjel Schwadorfban újabb könnyebb földlökéseket érezték mégpedig éjjel után 2.10 órakor és hajnali 4 órakor. Azok a lakók, akik éjszakára még házaikban maradtak, az utcára menekültek és az éjszaka hátralevő részét is a szabadban töltötték.

Kiváncsiságból felakasztotta magát. Olmützből jelentik: Egy 13 éves kisfiú, aki minden idejét a romantikus rablóvezérekéről szóló regények olvasásával töltötte, a Letian-féle kivégzésről szóló laptudósítások hatása alatt saját magán akarta kipróbálni, hogy milyen is az akasztás. A nyakába vetett hurkot azonban idejében nem tudta kioldani, úgy, hogy kiváncsiságának áldozatául esett.

Jön: Eugén Sue regénye filmen A bolygó zsidó.

Jogtudományi előadások az ügyvédszövetségben. Dr. Kölcsey Sándor ügyvédszövetségi elnök rendezésében még ebben az évben jogtudományi előadások lesznek az ügyvédi kamarában. Az előadásokon a jogászközönséget szívesen látják. Két előkelő vendége lesz az ügyvédszövetségnek: dr. Nyulászi János kincstári főtanácsos, a szövetség egyik elnöke, aki az új illetéktörvényről tart előadást. Másik illusztris előadó dr. Gajzágó László meghatalmazott miniszter, aki a romániai birtokperek s az ezzel kapcsolatos jogi kérdéseket fogja ősmertetni. Debrecenből dr. Kölcsey Sándor tart előadást aktuális jogi problémákról s a debreceni jogászvilág több kitűnősége a hazai és külföldi jogalkotás köréből értekezik. A háború előtt ezek az előadások igen látogatottak voltak és bizonyára most is nagy népszerűségnek fognak örvendeni.

Ügyvédek figyelmébe! Minerva ügyvédi napló 1928. évre kétféle alakban, és Pongrácz legújabb illeték lexikon megjelent. Kapható Antalfy József cégnél. Telefon.

Rádió-műsor. Október 19. Szerda. Budapest. Délelőtt 9.30, 12 és délután 3: Hírek, közgazdaság, élelmiszer árak. 4: Ritoók Emma meséiből olvas fel Ritoók Margit. 4.45: Időjárás- és vizálmásjelentés. 5: Közgazdaságtudományi előadás. Friedrich János dr. „A pénz és pénzelmélet.” 5.20: Szimfonikus zenekari hangverseny Zeneművészeti Főiskola kupolaterméből. Vezényel Unger Ernő karnagy, a Zeneművészeti Főiskola tanára. Közreműködnek Lászlóffy Margit zongoraművész és Hadányi Antal orgonaművész. Orosz-est 1. Glazounow: Unnapi nyitány (az orgonaszólót Hadányi Antal játssza). 2. Rimsky-Korsakov: Egngoraverseny (Lászlóffy Margit). 3. Borodin: Amit Középpázi. mesél. 4. Csajkovszky: Barcarolla. 5. Liadow: Polonaise. 7: Rádió amatőr posta. 8: Előadás a Studióból. „Szeretni” Paul Géraldy háromfelvonásos színműve. 10.30: Pontos időjelzés, hírek, közlemények ügétőversenyeredmények. — Utána Ultrafonhangverseny.

KÜLFÖLD. Bécs (517.2 és 577) Délelőtt 11 és délután 4.14: Hangverseny. 9.15: Előadást. — Berlin (483.9) Délután 4.30: Kleist: Az eltört korsz. Vigjáték-előadás. 7.30: Opera-előadás közvetítése Charlottenburgból. Utána tarka-est. — Bóroszló (322.6) Délután 4.15: Szórakoztató zene. 7.30: Közvetítés Berlinből. — Prága (348.9) Délután 4.30: Hangverseny. 7: Színházi előadás közvetítése. — Róma (450) Délután 5.15: Hangverseny. 8.40: Enek- és zenekari hangverseny. London (561.4) Délután 1: Táncczene. 2: Hangverseny. 5: Könnyű klasszikus zene. 7: Orgon. 8.45: Wagner Tannhaeuser Opera-előadás.

Gordonka- és zongora-est a Zeneiskolában. Eisler Mihály, a Városi zeneiskola most megválasztott új gordonka tanára, ki mint tudjuk, jeles bizonyítványokkal és nagyszerű ajánólevelekkel pályázott a gordonka tanszékre s ki befejező akadémiai tanulmányai után Sopronban működött s hangversenyein nagyszerű sikereket ért el, nov. 4-én fog a Zeneiskolában a dr. Gál Zoltánnal együtt rendezendő hangversenyen bemutatkozni. Jegyek 1-2.50 P-ig a Zeneiskolában előjegyezhető.

Jön: Az évad egyik legnagyobb filmalkotása: A vérpad szentje.

Ingyenes téli analfabéta tanfolyam Debrecenben. Itt az alkalom arra, hogy segítsen embertársán az, kinek írni-olvasni nem tudó ismerőse van, mivel Debrecen sz. kir. város Iskolánkülvüli Népművelési Bizottsága az analfabéták részére e téli folyamán is rendez teljesen ingyenes tanfolyamot. Nemcsak felebaráti kötelességét teljesíti, de magasztos nemzeti érdekeket szolgál ma az a honpolgár, ki analfabéta ismerését jelentkezésre buzdítja, vagy utbaigazításával, tanácsával ebbeli törekvéseiben segíti. E tanfolyamok időtartama körülbelül három hónap, mely idő alatt a számolás legelemibb ismereteit is tanítani fogják. Jelentkezni, vagy jelentést tenni lehet a kir. tanfelügyelőségél, Széchenyi-utca 20. szám alatt, vagy a bizottság titkári hivatalában Miklós-utca 23. szám alatt. Személyes jelentkezés ez utóbbi helyen mindennap délelőtt 11-12 óra között.

Jön: Eugén Sue regénye filmen A bolygó zsidó.

Fővárosba utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti pályaudvarral szemben levő, elsőrangú Park-szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedélyt ad kiadóhivatalunkban díjmentesen kapható utalványok ellenében. Egyben felhívjuk a Park-szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére szíves figyelmét.

HIRDETŐ FELEINKET felkérjük, hogy hirdetéseiket délután legkésőbb fél 5 óráig adják fel, mert csak az esetben jelenhetik meg másnap reggel megjelenő lapunkban.

A M. N. Sz. „Maradhat ez így? Nem! Nem! Soha!” jellegű emlékeztető lapjai, melyeknek minél szélesebb körben való elterjedése a békés irredentizmus és a revízió érdekében immár látható eredménnyel folytatott külföldi sajtópropaganda céljait szolgálja, bármely mennyiségben átvehető Bohus Károly postahivatali igazgató urnál is. (Főposta főnöki iroda I. emelet.)

Jön: Az évad egyik legnagyobb filmalkotása: A vérpad szentje.

A süti szakosztály október 20-án, délután 5 órakor igen fontos ügyben szakosztályi ülést tart az Ipartestület tanácstermében. Felkéretnek a tagok, hogy a tárgy fontosságára való tekintettel teljes számban jelenjenek meg. Elnökség.

Diákok épületes kártyázása, általános bicskázással és véres rekedéssel végződött. Hihetetlen és az iskolák történetében páratlanul álló eset történt a közel napokban Oravicán, a Bánság egyik kis városában. Több gimnáziumi tanuló pénzben hazaar kártyajátékot játszott az ugynevezett Mayer-kertben. Játék közben a tanulók a nyereség fölött összevesztek és bicskák kal, botokkal egymásnak estek. A diákok közül Virgil Musta szenátor és Oravica főpapjának fia hátán, kezén és lábán több késszurást szenvedett. A megsérült diákok súlyos állapotban szállították szüleinek lakására. Kapcsolatban ez eseményre a Cuvantul megjegyzi, hogy a kártyázás a tanulók között rendszeres az intézetben, amin nem is lehet csodálkozni, mert hiszen nemrég az intézet igazgatóját a Korona-kávéházban kártyázás közben ellenfelei inzultálták.

A karácsonyi segéd- és tanonc-munka kiállítás. A debreceni Ipartestület decemberben karácsonykor megrendezi a segéd- és tanonc-munka kiállítást. Az Ipartestület már kibocsátotta a jelentkezésre szóló felhívást. Az Ipartestület ezuton hívja fel az érdekelteket, hogy a kiküldött jelentkezési ivatek kitöltve, mielőbb juttassák vissza. Akik nem kaptak, de a kiállításon résztvenni kívánnak, azok jelentkezzenek az Ipartestület hivatalában, ahol a kiállításra nézve készséggel adnak felvilágosításokat.

Buskomorságban felakasztotta magát. A zsákai csendőrség tegnap telefon utján jelentést tett a debreceni ügyészségen, hogy Szücs János 58 éves magyarorszi lakos felakasztotta magát és meghalt. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy Szücs buskomorsága miatt határozta el magát a végzetes tettere. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Jön: Eugen Sue világhírű regénye: A bolygó zsidó.

Egyetemi tankönyvek új és használt állapotban kaphatók Harmathynál, Fűvészkert-utca 14. sz.

Patkányt és egereket
bámulatos gyorsan kiirhat biztos hatású szabaddalmazott irtószerelem, nagyon olcsón kapható
STERN testületben Piac-u. 10. Békával szemben

Ingyen utalvány mindenkinek. Saját érdek en győződően meg.

ATROCITÁSOK

Vesztegzár a Deák Ferenc-utcán. Pár hónappal ezelőtt, mikor a nagyerdei körutat „burkolatozták”, szatizenkétezer debreceni polgár dühöngött amiatt, hogy a félkör alakú utvonalat egyszerű kezdték aszfaltozni mind a két végén. Olyanforma volt ez, mint amikor a kiéhezett gyerek egyszerre kezd enni a sós-kiilt két végéről... Akkoriban panaszt is emelt az illetékes fórumok előtt néhány illetéktelen beteg, akik napokig el voltak zárva a klinikák bejáratától. Minden hiába! Beköszöntött az ősz s megkezdődött a Deák Ferenc-utca aszfaltozása. A meglehetősen hosszú, körülbelül félkilométernyi utvonat mindkét végén lezárták, felszedték a jól bevált utcaköveket s azóta lélek az utcán se be, se ki! Aki fázik, várjon két hétig, mert nem lehet szemet hozatni... Aki hurcolkodni akar, várjon, mert nem lehet hurcolkodni... Aki bélcsvarodást kap, oldja meg valahogyan a gordiusi bélcsumót, mert mentőkocsi nem mehet tovább a Royal-szállodánál...

Hát bizony van itt magyar királyi ész! Csak azt nem értjük, hogy miért kékik a rátóti magyarok küldöttsége, mert nem kételkedünk az iránt, hogy nekik még nagyon sokat kell tanulniok Debrecenből, ha meg akarják érdemelni a rátóti nevet...

Lelkészválasztás Földesen. A népes földési ref. gyülekezet a Karácsony Imre lelkész nyugdíjazása folytán megüresedett lelkészi állást október 18-án töltötte be. Választási elnökök voltak: Demjén Ferenc és Papp Sándor tanácsbírák, akik a gyülekezetben megjelenéven, a törvény intézkedése szerint kérdést intéztek a nagyszámban megjelent választókhoz, hogy kívánják-e a a presbiterium nagytöbbsége által meghívandóul megnevezett Kiss Sándor újlétai lekész megválasztását. A jelenlévők nagy többsége a meghívás mellett nyilatkozott s mivel a jelenlévők közül nem jelentkezett 10 választó, aki a meghívást ellenezte volna, az elnökség a meghívást sikerültnek jelentette ki, ami a gyülekezet körében nagy meglepetést keltett. Így Kiss Sándor egyhangú választást folytán foglalja el atyjának Kiss Ferenc egyetemi tanárnak egykori katedráját, ahol őt különben ottani segédlelkészkedése révén mindenki előnyösen ismerte. (Állását 1928 január 1-én foglalja el.

Lapunk Budapestben állandóan olvasható a Park szálloda kávéházában. VIII., Baross-tér 10.

Művészi kivitelű képeretkezés
a legolcsóbb árban
vitéz Homoródy Hampelnél
Péterfia-utca 37.

LIPTÁK MIHÁLY
uridivat szabó, Csapó-utca 99. sz.
Elsőrendű munka, szolid árak!

Magyar ember csak magyar lapot olvas. Kávéházban borbélynál, újságárusnál követelje „HAJDUFÖLD”-et

— **Megkezdődött a városi költségvetés tárgyalása.** A városi házipénztár felügyelő-bizottsága kedden délelőtt kezdte meg az 1928. évi költségvetésének tárgyalását. A költségvetés általánosságban való áttanulmányozása után a bizottság kiszállt a város ohati birtokaira, hogy felülvizsgálja ezek gazdálkodását és jövedelmezőségét. A bizottsággal ment Varga Kálmán gazdasági akadémiai igazgató, akit szakértőnek kért fel a város.

— **Jön: Az évad egyik legremekbebb filimalkotása: A vérpad szentje.**

— **Iskola könyvek** az összes iskolák részére, továbbá író- és rajzszerek legelőnyösebben beszerezhetők Csáthynál, Piac-utca 8. Ki szolgálás Köztisztviselői utalványokra is.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Szerdán: Oroszország.
Csütörtök délután 3 órakor: Csallósok. Ifjúsági előadás.
Csütörtök este fél 8 órakor: Cirkuszhercegnő. Horváth Nusi vendégjátéka. Béletszünet.
Péntek este B) 5. bérlet: Cigánybáró. K. Voith Ilona és Halmos János vendégfellépte.
Szombat este C) 5. bérlet: Carmen. K. Voith Ilona és Halmos János vendégjátéka.
Vasárnap délután fél 4 órakor: János vitéz. Mérsékelt árak.
Vasárnap este: A legkisebbik Horváth lány. Béletszünet.
Hétfő: A) 6. bérlet: Rip Van Winkle. — Timár Ila, Bihari Sándor.
Kedd: B) 6. bérlet: Tolvaj. Bernstein-dráma. Repriz.
Szerda délután 3 órakor: Ifjúsági előadás.
Szerdán este: Rip Van Winkle.
C) 6. bérletben.

A színházi iroda hírei:

Operák a színházban. Amióta a Csokonai-színház teljes operai együttessel rendelkezik, tovább folytatja opera-programjának kiépítését s a közeljövőben színrehozza Halévy „Zsidónőjét”, Verdi „Alarcos bál”-ját, a „Rigolettó” s felújítja a már eddig is nagy sikerrel lejátszott operákat. Pénteken Strausz örökszép „Cigánybárója” kerül színre, melyben egyformán kiváló szerepe van Timár Ilának, K. Voith Ilonának, Halmosnak és Biharynak. Szombaton este a Carmen adják elő, amelynek negyedik előadását rendkívül nagy érdeklődés előzi meg.

Ma, szerdán C) bérletben utoljára: **OROSZORSZÁG.**

Alfred Neumann világhírű szenzációs drámája. 8 képben. A IV. kép után szünet.

Oroszország — pazar előadásában még csak ma gyönyörködhetik!

Holnap, csütörtökön este fél 8 órakor, A) bérletben:

CIRKUSZHERCEGNŐ
Horváth Nusi vendégfellépte.

Ifjúsági előadás. — Holnap, csütörtökön délután 3 órakor megismétli a prózai együttes Kisfaludy Károly bűbajos klasszikus vigjátékát, a **Csallósok**-at, melynek minden egyes jelenetét, mulattató helyzeteit tapsorkánok szakították félbe a mult előadásán, mely alkalommal zsufolt ház lelkes közönsége honorálta a szerplők és a kitűnő összejáték kiváló teljesítményét. Bárdy Teréz, az új naíva, Halasi Mariska,

Turbók Rózsi, Szathmáry Margit, a férfiak közül pedig Forgács Sándor, László Gyula, Rajz Ferenc, Mihályi Ernő szenzációs alakításokat mutatnak be.

Csallósok holnap délutáni előadására felnőttek olcsó áron válthatnak jegyet délután 4—6 óráig a színházi irodában.

Horváth Nusi, a debreceniek volt kedvenc primadonnája holnap este lép fel a **Cirkuszhercegnő** női főszerepében. Erre a hirre tömegesen rohanták meg a színházi pénztárt, már csak azért is, mert az előadást rendes helyárrakkal tartják meg.

Jegyekről ajánlatos idejekorán gondoskodni!

K. Voith Ilona pénteken a **Cigánybáró** Saffiát, szombaton pedig a **Carmen** címszerepét játssza.

Halmos János, a budapesti Városi Színház művésze pénteken a **Cigánybáró** címszerepét, szombaton pedig a **Carmen** Don Jose-ját énekli. Jegyelőjegyzés.

Előkészületben: Rip Van Winkle. Bihari Sándor, Timár Ila felléptével és Tolvaj, Bernstein világhírű izgalmas drámája.

Kisértekek — Ibsen-dráma legközelebb szerepel a Csokonai Színház játékkendjén!

Mozgásházak közleményei:

Szerda — Csütörtök:

VIGSZÍNHÁZ

**Reginald Denny esete
Marion Nixonnal
Jaj doktor ur!**

Vigjáték 6 felvonásban.

Nyugat bajnoka

regény egy versenyről 6 felvonásban.
A főszerepben: HOOT GIBSON

URÁNIA

Kizárólag csak felnőtteknek!

Ilyenek vagytok!

(A mai férfiak)

regény a mai társadalmi életéről
7 felvonásban.

A főszerepben: LOWEL SHERMANN.

**Tolsztoj Leó világhírű regénye
filmen:**

A Kreutzer szonáta

orosz társadalmi dráma 7 felvonásban.

Meteor-Mozgóban

Csütörtökön:

Csak felnőtteknek! „**Hazudnak a lángok**”. Dráma 8 felvonásban Henry Portennel és „**Keserű mézes-hetek**”. Kitűnő vigjáték. Előadások: 6 és 8 órakor.

TESTEDZÉS

**A magyar athléták
óriási győzelme a pozsonyi
nemzetközi versenyen**

A Pozsonyi TE nagy nemzetközi versenyén ugyszólván a teljes magyar elsőklasszis résztvett. Atlétáink, a gátfutás kivételével, amelyben a jeles Weilheim győzött, minden számot kitűnő eredményekkel megnyertek.

100 m. sifutás: 1. Fluck István (BBTE) 11 mp., 2. Rózsahegyí Gusztáv (MAC) 11.4 mp., 3. Odri Antal (BBTE) 11.5 mp. Hajdu bennragadt és feladta a reménytelen küzdelmet.
200 m. sifutás: 1. Hajdu Sándor (TTC) 22.7 mp., 2. Rózsahegyí Gusztáv (MAC) 23 mp., 3. Chmelicky 23.5 mp. — **400 m. sifutás:** 1. Szalay Jenő (BBTE) 52.2 mp., 2. Magdics László (MAFC) 52.4 mp., 3. Geiszler 52.6 mp. Az előfutamban győztes Odrit diszkvalifikálták. — **800 m. sifutás:** 1. Barsi László (BBTE) 1 p. 57.6 mp., 2. Marton József (MTK) 2 p. 01.2 mp., 3. Magdics László (MAFC) 2 p. 01.5 mp. — **1500 m. sifutás:** 1. Ferihegyi Frigyes (MTK) 4 p. 12.3 mp., 2. Bejczy Lajos (MAC) 4 p. 14.2 mp., 3. Simek 4 p. 17.4 mp., 4. Belloni Gyula MAC. — **3000 m. sifutás:** 1. Gross István (MTK) 9 p. 11.5 mp., 2. Kostyák 9 p. 16 mp., 3. Deckert 9 p. 21.3 mp. Lövés után Gross ugrik az élre, de Kostyák hirtelen elfut tőle és csakhamar 50 méter előnyre tesz szert. Gross a hátrányt fokozatosan behozza és szép finissel 20 méterrel könnyen nyer. — **110 m. gátfutás:** 1. Weilheim 16.2 mp., 2. Várnai Béla (MTK) 17.3 mp., 3. Várkonyi Elek (BBTE) 17.4 mp. Püspöki nem indult. — **4x100 m. staféta:** 1. BBTE (Barsi, Fluck, Szalay, Odri) 44.4 mp., 2. WAF 44.8 mp., 3. WAC 44.9 mp. A MAC, mely az előfutamban második lett, megövtá a WAF győzelmét, azonban az övást elutasították. — **800, 400, 200, 100 m. staféta:** 1. BBTE (Barsi, Odri, Fluck I., Fluck II.) 3 p. 30.2 mp., 2. WAC 3 p. 32.4 mp., 3. MTK. — **Magasugrás:** 1. Készmárki Kornél (BBTE) 188 cm., 2. Umfahrer 175 cm., 3. Udvardy Sándor (BBTE) 170 cm. — **Távolugrás:** 1. Rátz József (FTC) 6.50 m., 2. Hahn Károly (MTK) 6.24 m., 3. Wesely 6.23 m. Püspöki kiesett, miután kétszer belépett és harmadszorra csak 5.98-at ugrott. — **Rudugrás:** 1. Király István (DGASE) 3.50 m., 2. Oppenheim 3.20 m. — **Súlydobás:** 1. Darányi József (MAC) 14.10 m., 2. Hunyadi István (BBTE) 13.34 m., 3. Egri Kálmán (MAC) 13.20 m. — **Diszkoszdobás:** 1. Egri Kálmán (MAC) 43.80 m., 2. Darányi József (MAC) 40.31 m., 3. Paquier 39.11 m. — **Gerelydobás:** 1. T. Szabó Emánuel (MAC) 56.06 m., 2. Umfahrer

FIGYELMEZTETJÜK

t. vevőközönségünket, hogy a közkeletvilághírű és legelsőrangú anyagu és illatosításu

Orient rózsza és Kárpáti ibolya

pipere-szappanaink külső csomagolását és jellegzetes crepe-papírossal borított dobozát

utanozzák!

Addig is, míg a megindított eljárás befejezést nyer, felhívjuk b. figyelmét arra, hogy

csak ezen szappanok a mi készítményeink, amelyeknek ugy a külső sima borítékpapírosán, mint a belső creye-papírossal borított dobozain a következő felírás van:

„Csakis a **KLEIN-féle
Rose d'Orient**

illetve

Violette

des Carpathes

piperezappan a valódi“

Egyben közöljük, hogy a megnyilvánult óhajnak eleget teendő, forgalomba hoztuk ismét a háboru előtti időben rendkívül közkeletveltségnek örvendett

**Orient rózsza
arcápoló-krémet**

és

**Kárpáti ibolya
arcápoló-krémet**

száraz minőségben nappali és zsiros minőségben éjszakai használatra.

E krémek kitűnő anyaguknál és kellemes illatuknál fogva az arcborítók számára és színpítésére felülmulthatatlan szolgálatot tesznek.

Kapható minden szaküzletben.

Klein és Fia

Finom pipere és illatszergyár részvénytársaság

klr. udv. 31. al ltó,

József főherceg öfensége udv. szállója

Budapest, VII, Dob-u. 11-13

55.96 m., 3. Absenger 52.40 m. T. Szabó utolsó dobásával vivta ki a győzelmét. — **Az ifjúsági gerelydobást** Szekrényessy (MTK) nyerte 46.90 m.-es dobással.

Magyar birkozó az európai bajnoki versenyen

Miután a birkozószövetség az OTT közbenjárására elfogadta a MAC feltételeit, a legerősebb magyar birkozógárda jelöltjei is résztvettek a válogató versenyen. A szövetség válogató bizottsága, amelynek hivatása a Budapesten eldöntésre kerülő Európa birkozó bajnoki versenyre a magyar reprezentánsok kijelölése, négy súlycsoportban kiválogatta a magyar reprezentánsokat. Papp, Badó, Ferenczy és Kellner négy súlycsoportban képviselik a magyar színeket.

A másik két súlycsoport reprezentánsát pedig a mai válogatóversenyen jelölik ki. Tasnády és Klinger mérkőznek ma este a MÁV gépgyári sportkör nagytermében. A győztes bekerül a válogott birkozó csapatba. Keresztes biztos válogatott, a Tasnády magyar mérkőzés azonban könnyen azt eredményezheti, hogy Tasnády lesz a magyar reprezentáns.

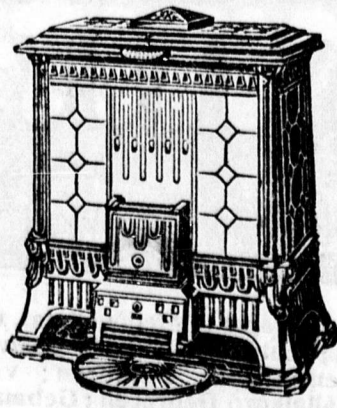
**A legjobb magyar
folytonégő kályha**

PERPETUUM

Főlerakat Debrecenben:

Sesztina Lajos

cégnél, Piac-utca.

A TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.65

A zürichi devizapiac nyitóárfolyamai a következők: Budapest 90.65, Berlin 123.75, Newyork 518.55 —, London 2525.62 —, Paris 20.36 —, Milano 28.34 —, Prága 15.35.50, Belgrád 9.13 —, Szófia 3.75, Bukarest 3.23 —, Varsó —, Bécs 73.17, Hollandia 208. —.

Hivatalos valutaárfolyamok.

Az árjegyzőbizottság tegnap a következő valutaárfolyamokat állapította meg: egy angol font 27.82—27.98, száz „belga” 79.50—79.80, száz cseh korona 16.88—16.96, száz dán korona 153.05—153.65, száz dinár 10.00—10.05, száz dollár 568.80—571.20, száz francia frank 22.40—22.60, száz holland forint 228.60—229.60, száz lengyel zloty 63.65—64.65, száz leu 3.56—3.62, száz lira 31.45—31.65, száz német márka 136.25—136.75, száz osztrák schilling 80.45—80.85, száz norvég korona 150.7—151.30, száz svájci frank 110.00—110.40, száz svéd korona 153.45—154.05 pengő. — A nemesfémpiacon a magán, forgalomban a huszkoronás aranyat 22.80—23.10, az ezüst egykoronást 0.38—0.40 a forintos 1—1.10, az ötkoronást 190.2.10, szinarany kg-ja 3808—3828 pengő.

Gazdálkodás

A készáruiparban az irányzat tartott maradt a kőtekek általában a tegnapi árnívón történtek. A tiszavidéki búzát 30.50—31, az egyéb származású búzát 30.05—30.80, a rozst 28.50—28.65 pengővel jegyezték.

A liszt- és őrlémpiacon a malmok nem változtatták meg lisztárait.

A termények piacán csak kisebb tételek cseréltek gazdát tartott árak mellett A zabot 23.25—23.75, a tengerit 24.50—24.75, a takarmányárpat 24.75—25.75 pengővel jegyezték.

A mappiacon a bab iránt továbbra is élénk kereslet tapasztalható hírek szerint azért, mert a külföldi piacok részéről a bab iránt igen élénk az érdeklődés. Állomástól 34.25—34.50 pengővel jegyzik a babot.

Budapesti állatvásár

A marhavásáron lanyha volt az irányzat. Árak: bika magyar 112, tarka 110—120, 112, 100—108, fekete magyar 104—120, 112, 80—100, tarka 100—120, 112, 80—98, tehén magyar 112—89, tarka 112, 112, 76—64, bivaly magyar 96, növendékmarha 60—102, kicsi tozivaló 40—56 fillér kg-ként — A sertésvásáron

az árak két fillérrel csökkentek. Árak: la öreg zsirsertes 162—164, 112 152 156, fiatal nehéz 172—174, közép 172—174, könnyű 148—156, s/edett közép 162—164, angol hussertes 170—174, angol szedett 152—164, süldő 152 fillér. Szalonnás felsertes 204—212, szalonna nagyban 204—208, hus 2—216, zsír 216 fillér kg-ként.

Nyíltér

Sinai Sándor hajduszoboszlói II. ker. 170. házszám alatti lakos géplakatosától megvettem egy Első Magyar Gazdasági Gépgyár R-T. Budapest A. 411. számú cséplőszekrényt, felhívom mindazon esetleges hitelező egyéneket, kik fenti gépre bármily néven nevezendő követelést igényelnek, hogy azt nálam f. év október hó 21-éig bezárólag írásban bejelenteni sziveskedjenek, mivel későbbi bejelentést nem fogadok el.

Kiss Dániel
terménykereskedő
Derecske.
Bihar vármegye.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Sirköveket Harkányi E. és Fia készit, Piac-u. 85

Tüzifa

legjutányosabban beszerezhető a Tüzelő- és Épületfa Kereskedelmi R-T-nál

DEBRECEN,

Sas-utca 4.

(Kölcsonös Segélyző palota.)

Haasenstein és Vogler
hirdető iroda r.-t.

Budapest, V. Dorottya-utca 11. szám alatt.

oooooo

Telefon: Teréz 234—45.

oooooo

Felvesz hirdetéseket a világ minden lapja részére.

Reklámterveket készit.

A gazdasági propaganda célhoz vezető legalkalmasabb és legolcsóbb módjait kidolgozza.

Társházak Európa minden jelentősebb városában.

A JELENYKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

CSAK AZ „Eternit” VÉDSZÓVAL JELELT LAP VALÓDI.

Elárusítóhelyek: Kubinyi Lajos és Társa tetőfedővállalat, építési anyagok raktára, Debrecen; Lukács Vilmos és Testvére tetőfedővállalat, műkö- és cementárugyár, Debrecen; vitéz Onody Habucski János tetőfedő-vállalkozó Debrecen; Gebmann Ignác fa és terménykereskedő, Balmazújváros.

nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvált. nyomdájában Debrecen, Ferenc József-ut 50. — Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóváltalat

A PROHIRDETÉSEK

LAKÁS

Butorozott
udvari szoba kiadó, Király-u. 5. I. balra. 338
Egy
szoba-konyha fiatal párnak májusig kiadó, Jókai-utca 46.

AJÁNLAT

Téllkabátokat,
felöltöket, öltönyöket, sportruhákat saját szövetekből készít garanciával Lipták uriszabó, Csapó-utca 99.

Uri asszonynál
4 fogásos uriebed koszt kihordásra kapható 1.20 fillérért. Cim a Városház trafik, Piac-utca.

Zongoraórákat
adok kezdőknek és haladóknak, régi praxissal, kívánatra zenedében vizsgáztatok. Beiratkozás d. u. 3—5 óráig. Tisztviselőknek kedvezmény. Cim a kiadóban.

Ismét megnyit

Varga József kárpitos szakmühelye, ahol kész börgarnitúrák, hecserek, matracok, mindentel kárpitos munkák kaphatók, javításokat, átdolgozásokat, függönyfeltevéseket legolcsóbban vállalok, Piac-utca 44., udvarban.

Király kávéi
mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt pörkölve meleg állapotban kapható, Dégenfeld-tér 11. szám alatt. 344

KERESLET

Megbízható
komoly, tisztességes nőt keresek gyermekeim mellé, aki kisebb házimunkákat is vállal. Jelentkezni délelőtt 9—11-ig Szent Anna-utca 25., emelet. 355

Kiszolgáló leány,
megbízható felvétetik, ki fűszerüzletben gyakorlattal bír, előnyben részesül, Márton Kálmán-utca 52., Nyilas-telep, vagongyár mellett. 354

Perfekt
gyors- és gépirónó szép kézírással azonnal felvétetik. Kalapüzem, Piac-utca 9.

Asztalos
tanulót felvesz Bessenyei, Kölcsey-utca 9. 345

Keresek
jókárban levő szönyegszövő székét. Ajánlatokat „Szönyegszövőszék” címen a kiadóhivatalba kérek.

Okleveles
tanító négy évi irodai gyakorlat-tal, megfelelő állást keres. Cim a kiadóban.

ELADÁS

Eladó
tizennyolc kötet Pallas-lexikon, 100 kötet Jókai, Schakespeare és többféle könyvek Bodegában, — Batthyányi-utca 1. 356

Alsójózsán
2 nyilas szőlő, gyümölcsös a rajta-levő iskolával és szoba-konyhávalakással október 23-án, vasárnap délelőtt a helyszínen tartandó önkéntes árverésen eladatik. Értekezni lehet az ottani gondnoknál, vagy a tanítónál. 347

Tüzifa és szén,
száraz tölgy és bükk hasábosan és aprítva, valamint I. oszt. gyökérmentes tölgy tuskó legjutányosabban Kovács Gyula tüzelőanyag telepén, Károly Ferenc József-ut 18-b. István malommal szemben. Telefon: 4—64 szám.

Fényképezőgép
9—12-es, kitűnő Görz-féle lencsével eladó. Cim a kiadóban.

Egy
gordonka eladó, Eötvös-u. 38. sz., Szondy.

Használt
férfiruhák, kabátok eladók, Király-u. 5. I. balra. 339

66 darab
1—2 éves ürű és 19 mustra juh eladó, Bethlen-utca 24. Bakóczy.

Női kalapok

legolcsóbban Ábrahám Erzsébetnél **szereshetők be**
Városi bérpalota Szent Anna-utca 10. szám.

Minden jobb fűszerüzletben beszerezhető a

BIKSZÁDI VIZ

mely szerencsés vegyi összetételénél fogva hatásában felülmúlja a gleichenbergi, emsi, seltersi vizeket. Ideálja a lugossós ásványvizeknek s igazi gyógykincs a szenvedő emberiség számára. Idült gyomor-bántalmak, vesekő, angol- és görvénykor pompásan orvosolhatók vele. Forrásunk termékeit „Bikszádi víz” fenéknyomású üvegekben hozzuk forgalomba.

Mindennemű villamossági cikkek
csillárok nagy választékban

Legujabb külföldi rádió újdonságok megérkeztek
!!! Tekintse meg kirakatomat !!!

SIMON JENŐ

József kir. herceg-utca 3. Biha-fürdő bejárata mellett. Telefon 13-22.